

Fotografujeme sních, led a mráz

Mnohý fotograf prožívá v zimě něco jako zimní spánek, protože fotografování v teplotách pod nulou nebývá příjemné pro fotografa ani pro foťák. Někteří ale právě v zimě ožívají, protože při fotografování sněhu a zimních radovánek mohou naplno rozvinout svůj talent. Že se nedá v zimě pěkně fotografovat, je mýtus! Focení v zimě má každopádně mnohé zvláštnosti, je osobitou oblastí fotografie. Jak tedy na sněhuláky?

1 Zimní detaily

Zima přináší pro fotografy řadu specifických problémů, které však vyváží nezvyklé až fascinující záběry. Zajímavé mohou být i zimní detaily, které jsou tou nejjednodušší možností pro zimní focení. Mráz vytváří neobyčejně poutavé obrazy, které jsou objevováním „jiného světa“, objevováním skryté krásy. Zimní nízké nasvětlení a mráz některé partie úžasně modelují a fotograf detailů a makrozáběrů může nad svými objevy jen jásat...

2 Život v zimě

Sních vytváří jednotnou „odraznou plochu“, čehož se dá při fotografování rozličných zimních aktivit dobře využít. V kontrastu s bílou plochou navíc lépe vyniknou tvary. Vedle tradičních námětů s krajinou a zimními sporty se v zimě dobře fotografují i některá zvířata. I v zimě platí, že dobrá fotografie musí mít vždy něco navíc: atmosféru, nevšední barevné řešení, určitou tajemnost.

Zamrzlý rybník v Božkově se stromy prokvetlými jinovatkou, které vypadá vždy pohádkově kouzelně. Ke zdůraznění nálady byl použit polarizační filtr.

3 Zasněžená panoramata

Zimní zádumčivost a zajímavé kontrasty se zvláště pěkně vychutnají v panoramatickém focení. Panoramata přinášejí snímkům monumentalitu i zvláštní krásu, neboť lépe odpovídají lidskému vidění. Zasněžené panoramatické krajiny můžeme v cizině fotit i během našeho léta... Za mrazivých teplot musí fotograf svému vybavení věnovat každopádně zvýšenou pozornost. To platí i pro focení panoramat, která může spojovat v klidu až doma u počítače.

Zimní detaily

V zimě je všechno jinak! Bizarní zmrzlé útvary, kontrasty zasněžené vegetace a modré oblohy, zajímavé struktury, to vše vytváří předpoklady pro zajímavý záběr! Dobře se oblečme a vyrazme do zimní přírody! Autorem všech snímků na dvoustraně je Lenka Scheuflerová.

Hledání stanoviště

Pro vytvoření zajímavého zimního detailu je především nutné vyrazit patřičně vybaven do zasněžené přírody. Námětem mohou být zmrzlé kaluže, ledopády, námraza na různých předmětech, jinovatka – stačí se „jen“ dobře dívat, námětů je v zimní krajině plno. Je dobré vědět předem, co člověk chce zachytit, bloumat zimní krajinou bez konkrétního fotografického cíle není moc vhodné. Stanoviště se vždy volí podle typu motivu.

Světelné podmínky

Zcela odlišné podmínky nasvícení jsou v zimě při zamračené obloze než za slunečného počasí, kdy často vzniká problém s vysokým tónovým kontrastem. Za pošmourného, „šedého“ počasí, je dobré hledat nějaké kontrasty, zejména tvarů a barev, přičemž je vhodné při focení na formát JPEG používat vyšší ISO a odpovídající vyvážení bílé. Obecně je však vhodný formát

1. Zimní období je velmi příhodné pro fotografická ztvárnění s prvky grafiky. Šlápěje ve sněhu v dynamické diagonále zároveň naznačují určité tajemství, k němuž může být klíčem známá Čapkova povídka o stopě „vedoucí nikam“. Tato stopa zas jakoby neměla protiváhu.

2. V zimním kontrastu černé a bílé se často nabízí monochromatické řešení. V tomto případě se fotografovalo v monochromatickém režimu s modrým filtrem. Zmrzlé kaluže mohou připomenout polodrahokamy.

FOCENÍ ZAJÍMAVÝCH DETAILŮ

SVĚDČÍ O KULTIVOVANOSTI FOTOGRAFA. URČITÝ NÁCVIK FOTOGRAFICKÉHO VIDĚNÍ SE DÁ TAKY VYPĚSTOVAT!

RAW. Vysoký tónový kontrast v zasněženém prostředí se někdy může snížit vhodným filtrem. Při černobílém fotografování pomáhá žlutozelený filtr, který poněkud ztmaví sních a mírně zesvětlí hnědočerné větve.

Největší úskalí

Focení v zimě má svá technická úskalí, o nichž podrobně píšeme na straně 60–61. Při velkém mrazu se vytrácí funkce LCD panelu, může zatuhnout závěrka, zrcátko i objektiv, napájení rychle ztrácí svou účinnost. Mohou přestat fungovat paměťová média. Klasický problém nastává při vstupu s fotopřístrojem z chladného prostředí do tepla. Digitál by se za mrazu především neměl volně kolébat u těla, ale ideálně by měl být v kvalitní polstrované fotobrašně, odkud by se vytahoval jen na příslušný snímek.

3. Ledové varhany na potoce ukazují kus fantastního světa z říše Ledové královny. Dlouhý čas expozice zvýrazňuje „opálovitost“ vodní hladiny, teleobjektiv Canon 100-400 mm se stabilizátorem obrazu dovolil přiblížení z opačného břehu potoka.

4. Jestliže takto z mlhy vykvete jinovatka, je nutné s fotografováním spěchat, protože raní sluníčko rychle dílo nočního mrazu odstraní. Námrazou prokvetlý kovový plot.

Fotografická výzbroj

Výzbroj pro detailní a makrofocení v zimě se nikterak neliší od podobného zaměření v jiných ročních obdobích. Nepodceňujte kvalitní fotobrašnu, která dá i v mrazu naší technice relativně teplé mikroklima. Stavět pro zimní focení je dobré vybavit izolací. Pro některé typy stativů existuje značková, svépomocí si ji můžeme vytvořit s užitím izolace k vodovodním trubkám... □

Život v zimě

Mnoho lidí zimu miluje hlavně kvůli zimním sportům. Těm jsme se věnovali v časopise FotoVideo již několikrát. Stejně jako v předchozích případech zátíží věnujeme pozornost zejména zvláštním a méně obvyklým řešením, kde je v hlavní roli hravost a tvůrčí fantazie. Inspirujte se s námi!

Hledání stanoviště

Zvláštností zimy bývá mlha, slunce nízko nad obzorem, málo světla, šedá obloha. Stanoviště fotografa musí zohlednit podobné podmínky, a je tudíž dobré, když fotograf nalezne výrazný barevný akcent nebo u černobílé fotografie tvarovou dominantu. Pamatujme také, že delší stíny znamenají dramatičtější účinek.

Světelné podmínky

Ideální světelné podmínky v zimě jsou vzácné. Slunce v krajině kreslí úplně jinak, než jsme zvyklí. I když světelná hladina je při zamračené obloze nízká, sníh svou bělost odráží světlo, a může tak zlepšit podmínky nasvětlení. Ve spojení se slunečním svitem vede pak k vysokým tónovým kontrastům. Zasněžené

5. Aby se podařilo vyfotit psa v tomto skoku, muselo být zapojeno sériové snímání a vytvořeno několik desítek záběrů... Manuální nastavení na 1/320 sekundy. Bělost sněhu dovoluje fotografovat nezbytný krátký čas i při mírně pošmourném počasí. U snímků lyžařů na sjezdovce by čas expozice měl být asi 1/1000 s.

6. Podvečerní atmosféra na zamrzlém rybníku. Fotografováno teleobjektivem 400 mm.

plochy odrážejí více světla, automatika je tedy při běžném nastavení vyhodnocuje jako plochy s vyšším jasem, a tudíž přidává vyšší clonové číslo. To je tím větší, čím je v záběru více bílých ploch. Doporučení korekce expozice (až do +2 EV) nebo nastavení režimu Sníh může zas přinést riziko přepálených ploch. Oprávněnost korekce expozice obvykle dobře ukáže histogram. Vhodnější je expoziční bracketing a úplně nejlepší je fotit na formát RAW!

JE LEPŠÍ PŘÍMO V TERÉNU UDEĚLAT KVALITNÍ ZÁBĚRY NEŽ SE S NIMI TRÁPIT HODINY U POČÍTAČE...

Největší úskalí

Zvláštním problémem zimního fotografování je zvýšený kontrastní poměr za slunečných dnů a naopak „obrazová nuda“ za dnů zamračených. Také den je výrazně kratší a musíme myslet na včasný návrat. Pokud nefotografujeme na RAW, je nutné si uvědomit,

7. Fotografováno za sněhové bouře v pravé poledne, kvůli zvýraznění vloček a celkové atmosféry byl použit blesk, což při padajícím sněhu není právě obvyklé. Porušovat tabu a fotografická pravidla může být někdy docela zajímavé! A bezpečnost digitálu za sněhové chumelenice? Padající sníh za nižších teplot se dá z foťáku celkem dobře sfouknout, mokřý sníh za teplot kolem nuly může způsobit problém, když se voda dostane dovnitř digitálu běžné konstrukce.

že na sněhu bývá automatické vyvážení bílé nepřesné a barva sněhu je pak nepřirozená. Zimní fotograf by měl znát „svůj“ terén, což se týká sportů i krajiny.

Fotografická výzbroj

K zimnímu focení se mohou hodit speciální zimní fotografické rukavice s odepínacím palcem a ukazováčkem, dobré jsou i rukavice s protiskluzovými drážkami (např. Lowepro). Vítaný je náhradní akumulátor a vyřešené jeho nošení na těle. Specifickým vybavením jsou vyhřívané brašny, ale stačí i kvalitní normální polstrovaná brašna se zipem. Na mlžný opar se hodí polarizační filtr, dobře využijeme i přechodové filtry. Zvláště odolným přístrojem vhodným pro zimní focení je Olympus μ 790 SW (viz s. 61). □

8. Imprese ze zimního cestování po jižních Čechách. Fotografováno z vlaku, jehož okno bylo částečně zamžené. Motiv nemusí být vždy ostrý...

Zasněžená panoramata

Zimní fotografování v atraktivním horském terénu může být úžasným zážitkem! Fotograf může mít speciální foťák pro panoramatické focení i zcela obyčejný digitál s funkcí Panorama. Zaměříme se na panoramatické focení na horách. Autorem všech snímků na dvoustraně je @ Michal Ebrle.

Hledání stanoviště

O fotografování panoramat jsme například psali v čísle 8/2006. Sled snímků by měl být pořízen ze stejného úhlu, neboť odlišný úhel ztěžuje spasování v grafickém programu. Pokud fotografujeme z ruky, je podstatné otáčet fotoaparát pouze v jedné rovině. Digitál, resp. osa objektivu, by měl být umístěn zcela vodorovně, když tomu tak není, složené panoráma se může prohnut do oblouku. Mezi jednotlivými snímky by mělo být překrytí 30–50% a odchylka od výšky by neměla být vyšší než 10%.

10. Snímek z rakouských Alp je spojen ze 3 snímků. Doba expozice 1/800 s, ISO 160, clonové číslo 8.

Světelné podmínky

Jestliže se světelné podmínky v dílčích záběrech příliš nemění, je vhodné provést uzamčení expozice. Pokud jsou výrazně odlišné, je lepší exponovat manuálně s vyrovnáním EV. Použití automatiky může vést k výrazným posunům v barevnosti a sytosti, což může při spasování snímků být problém. Nicméně v komplikovanějším a vyšším horském terénu se fotograf spíše spolehne na automatiku foťáku při RAW, protože manuální nastavování je v rukavicích obtížné a na displej v tmavých brýlích není pořádně vidět...

9. Snímek byl pořízen v rakouském Obertraunu v nadmořské výšce kolem 2000 m. Je spojen z 20 snímků, výsledkem je úchvatné 270° panoráma.

11. Snímek byl pořízen v rakouském Obertraunu v nadmořské výšce kolem 3000 m. Je spojen z 5 expozic s časem 1/1000 s.

Největší úskalí

Skalní terén je zejména v zimě nebezpečný a opatrnosti není nikdy nazbyt. Proto je dobré na fotografické zimní túry i u nás vyrážet alespoň ve dvou. Ve větších nadmořských výškách je vyšší intenzita UV záření, nižší tlak a nízké teploty, přičemž fototechnika nesmí promrznout. Problémem může být také silný vítr, který smete stativ i s foťákem...

Fotografická výzbroj

Vhodným doplňkem pro panoramatické fotografování je především kvalitní stativ s vodováhou. Fotovýzbroj

pro focení na horách se liší podle účelu – jiná je na lyžařský zájezd do Alp, jiná pro expedici do Himalájí. Technika musí být kvalitní, spolehlivá, snadno obsluhovatelná. Teoreticky větší jistotu dává čistě mechanický foťák na film než digitál závislý na baterkách. Plně mechanický Olympus OM-1, fungující i v -40 °C, je legendou. Hmotné několikeré objektivy může nahradit jediný s širokým rozsahem. Vedle zrcadlovky je vhodná jako záloha spolehlivý kompak. Pro expedici bývá nezbytný notebook pro zálohování dat a satelitní spojení. Nutno vyřešit otázku dobíjení akumulátorů. □

12. Snímek byl opět pořízen v rakouském Obertraunu, výsledek sestává z pěti expozic s časem 1/640 s.

Fototechnika na zimní panoramata

Michal Ebrle (*1966) je fotoamatér, který se soustředí zejména na panoramatickou fotografii a který svými panoramatickými snímky upoutal výraznou pozornost v kurzech digitální fotografie v Centru FotoŠkoda.

Jste příkladem fotoamatéra, který s minimálním vybavením dosahuje ve své oblasti vynikajících výsledků. Potvrzujete mou teorii, že nezáleží ani tak na technice, ale především na tom, kdo tu techniku ovládá... Jakou roli přisuzujete svému fotografickému vybavení pro dosažení uspokojivých snímků?

→ Technické vybavení je důležité, ale je potřeba se umět dívat. Dívat kolem sebe, pozorovat detaily, stíny, barvy. Sebelepší vybavení bez myšlenky nevytvoří fotografii, která někoho osloví.

Proč se soustředíte právě na panoramatickou fotografii, jak jste se k ní dostal?

→ Odmalinka mě rodiče brali na cesty po českých a slovenských horách. Strašně

rádi fotili a jednou se jim povedlo udělat sérii snímků, které ve výsledku vytvořily panoramatickou fotografii hlavního hřebenu Krkonoš. Od Růžové hory až po Výrovku. Rodiče fotografovali na fotoaparát Flexaret a panoramatickou fotografii skládali za pomoci lepenky a nůžek. Ještě ji někde doma máme v albu. Na panoramatické fotografii obdivuji možnost zachytit mnohem větší úhel pohledu, než je možné pouhým okem. Dokážete dát na papír fotografii pohoří, máte ho před sebou jako na dlani a ve skutečnosti je to obraz o 360°... Moje první panoramatická fotografie vznikla z digitální kamery. Na počítači jsem si film rozstříhal na několik oken a ty pak pospojoval ve Wordu. Výsledek byl úžasný, ale teď bych mu už vytkl neuvěřitelně mnoho chyb.

Když jsem si podle recenzí v časopise FotoVideo pořídil svůj současný fotoaparát Fuji

FinePix S7000, začal jsem se panoramatické fotografii věnovat velmi intenzivně. Pokaždé, když jdu s fotoaparátem na lov, přinesu alespoň jednu sérii snímků pro panorama... Panoramatická fotografie má ještě jednu úžasnou vlastnost. Zdržuje okolí. Než si člověk všechno přichystá, proměří a pak vyfotí sérii snímků, tak mu buď všichni odejdou, nebo začnou štourat, že už zase někde fotím, že na mě musí čekat apod. Díky mým kamarádům, se kterými jezdím na hory, jsem se naučil nepoužívat při denních záběrech stativ a fotit panorama z ruky. Je to sice složitější, ale jde to. Musím si najít nějakou vodorovnou linii v krajině a té se pak při pořizování snímků držet.

Jaký používáte software pro scelování vašich snímků?

→ V současné době mám na scelování panoramatických snímků Zoner Photo Studio 9. Jeho součástí je modul na zpracování panoramatických snímků. Je to velmi jednoduchý a výkonný nástroj. Výborně scelí snímky sám, a pokud se mu to náhodou nepovede, pak je možné scelení udělat ručně.

Co je podle vás největší problém panoramatického fotografování?

→ Problémy bych viděl dva. Tím prvním je změna světelných podmínek, a to hlavně u snímků s úhlem záběru nad 100°, a tím druhým jsou pohybující se předměty. Se změnou světelných podmínek jsem si díky kurzu v Centru FotoŠkoda poradil – nastavím si fixní clonu i čas a vypnu automatiku.

Pohybující se předměty se snažím ze záběru raději dostat pryč. Počkám, až auto přejede, lidi si sednou apod. Protože když máte štěstí a nepřejede vám auto z jedno-

ho snímku do druhého, tak to nevádí, ale je špatné, když vám z jednoho snímku auto ujede a přijede do druhého. Buď ho budete mít dvakrát, nebo bude zčásti chybět.

Jakou dát radu zájemcům o fotografování panoramat?

→ Shrnu bych to do čtyř bodů:

1. Pořídte si ke svému fotoaparátu kvalitní stativ s vodovahou a drátěnou nebo dálkovou spoušť. Stativ vám zajistí, že nebudete mít každý snímek jinak vysoko a jeho následné zpracování nebude tak obtížné. Drátěná nebo dálková spoušť vám zabrání pohybu fotoaparátu při stisknutí spouště.
2. Nebojte se fotit panorama na výšku. Vyfotit věž nebo pouliční lampu z několika snímků ze shora dolů je velmi zajímavé.
3. Neupravujte softwarem jednotlivé snímky (kontrast, jas apod.), ale až výsledné panorama. Nebudou vidět přechody mezi snímky a všechny úpravy budou společné pro celou plochu panoramatu.
4. Důležitou podmínku panoramatického fotografování je překrytí minimálně 30%. Čím větší překryv následujícího snímku z předchozího, tím je scelení snímků kvalitnější. Je tam více shodných bodů, které software rozezná a pospojuje.

Co má ve své brašně Michal Ebrle je jednoduché: digitál Fuji FinePix S7000, stativ ..., software Zoner Photo Studio 9. I s jednoduchým vybavením mohou být kvalitní výsledky, což budiž povzbuzením pro četné čtenáře!

Jak chráníte fotoaparáty před vlhkem a chladem na svých cestách?

→ Můj fotoaparát je možná víc chráněný než já sám. Pokud jedu v zimě na hory, ukládám ho do speciálního obalu, někdy ho balím i do ručníku, aby byl v teple a v suchu. Jinak při focení je schovaný pod bundou, abych ho měl vždycky po ruce...

Svou profesí jste technik a systematick. Jak máte uspořádané fotky ve svém digitálním archivu?

→ Já jsem původem konstruktér a přes různé druhy profesí jsem se dostal až k problematice řízení financí ve společnostech a k programování. K počítačům mám velmi blízko, ale až do doby, než jsem si koupil Zoner Photo Studio 9, byly mé fotografie archivovány pouze podle názvů adresářů. Teď se snažím využít přednosti archivace fotografií v tomto programu.

Děkuji za rozhovor □

Pohled do digitálního archivu Michala Ebrleho

Michal Ebrle

jak být spokojeným zimním fotografem

S fototechnikou za mrazu

Právně vzato by se s většinou digitálů nemělo fotit v teplotách pod nulou, protože návody (většinou) hovoří o provozních podmínkách nad 0 °C...

Počínání různých přístrojů v mrazu za stejných teplot a vlhkosti se může velmi lišit. Nicméně při rozumném počínání se foto-přístroji při focení v zimě nic nestane. Fotil jsem bez problémů v -16 °C, ale za únosnou mez pro klidnou fotografickou práci považuji cca -6° - 7 °C a tím se řídím. □

FOCENÍ NOVOROČNÍCH RACHEJTLÍ
Fotí se venku v mrazu ze stativu a po návratu do místnosti se přístroj orosí, čímž se na dlouhou dobu znemožní další focení rozjuchaných přítomných.
Řešení: fotit z místnosti, z balkonu, mít náhradní digitál.

FOTÍ SE SVATBA
Fotograf snímá venku v mrazu výzdobu auta, příjezd nevěsty a dalších hostů... a ve vytopené svatební síni se foťák orosí, což je konec foto-záznamu...
Řešení: pro focení v místnosti mít připravený druhý digitál včetně objektivu.

1 Promrznutí

Jak se chová totálně promrzlý digitál:

- vytrácí se funkce LCD panelu
- akumulátory či baterie rychle ztrácí svou účinnost
- přístroje s EVF elektronickým hledáčkem nic neukazují
- zatuhne závěrka
- zatuhne zrcátko
- zatuhne objektiv
- paměťová média vykazují problém
- intenzivní dýchání na hledáček nebo displej způsobuje jejich orosení, v krajním případě vznik jinovatky
- plastové části (například levných stativů) mohou silným mrazem popraskat

Prvním signálem promrzajícího digitálu je většinou displej. Pokud se výrazně zpomalí nebo úplně zhasne, je to pro fotografa vážné varování: nechat focení v mrazu!

Rukavice LowePro s protiskluzovými drážkami

→ Řešení
Digitál by se především v zimě neměl volně kolébat u těla, ale měl by být nejlépe v kvalitní polstrované brašně odolné vůči průniku vlhkosti, odkud by se vytahoval jen na příslušný snímek na dobu nezbytně nutnou. Doporučované uložení pod bundou nebo ve vnitřní kapse může být při delším fotografování venku problém, neboť studený foťák může reagovat na teplo pod bundou právě orosením, což je vůbec největší problém zimního focení... Na těle by ale měl být uložen náhradní, plně nabitý akumulátor. Někdy se doporučuje přímo před každým focením vložit do foťáku vyhřátý akumulátor a po focení foťák vypnout a akumulátor zase vyndat. (Já to ale nedělám, pro-

tože je to problém pro prokřehlé prsty.) Orosený hledáček nebo objektiv se v žádném případě nemá otírat! (Jednak je to zbytečné, jednak to udělá mapy.) Pokud se jemné mechanické části stanou nefunkčními, je nejlepší nechat fotopřístroj prohřát, snahy o rozhýbání v mrazu mohou vést k poškození. Filtry nasazené venku se ještě před vstupem do teplého prostředí musí odšroubovat, v teple by se to už nemuselo podařit. Pozor také na vlhký sníh, jen málokterý z modelů je vsuktu vodotěsný. Foťák spadlý do závěje čistíme venku, nikoli v teple... Pokud chceme šetřit energii akumulátoru, vypneme nejprve stabilizaci obrazu...

←
Olympus μ (mju.) 790 SW je vodotěsný do hloubky 3 m, odolný vůči pádům z výšky až 1,5 m a vůči mrazu až do -10 °C. Je tedy ideální i pro focení zimních sportů... Má také antisluneční 6,4cm displej...

Připravil:
Pavel Scheufler
www.scheufler.cz
Fotografie:
Lenka Scheuflerová,
Michal Ebrle
a Pavel Scheufler

2 Orosení

Velkým problémem fotografování za mrazu je opocení studených částí techniky v okamžiku přechodu z mrazivého prostoru do tepla. Přístroj se orosí a ke kondenzaci vlhkosti může dojít i uvnitř přístroje, což v krajním případě může přivodit zkrat.

→ Řešení
Abychom zabránili orosení, prochlady přístroj uložený v kvalitní polstrované fotobrašně necháme nějakou dobu (až několik hodin) zavřený v brašně v teple interiéru.

Jiným řešením je zabalení foťáku před vstupem do místnosti do neprodyšného pytlíku, odkud jej vytáhneme až po delší době, kdy se teploty vnitřního a vnějšího prostředí vyrovnají. Orosený foťák v žádném případě nepoužívejte, ani na prohlížení snímků! (Určitým řešením pro nedečkané může být vyjmutí paměťové karty – samozřejmě ještě venku! – vložení do pouzdra a její krátká, asi dvacetiminutová aklimatizace v teple, po níž je možné provést načítání snímků například do počítače pomocí čtečky.)

3 „Sušení digitálu“

Při významném orosení fotopřístroje se doporučuje vyndat paměťovou kartu a akumulátor, otevřít všechny gumové „ucpávky“ k otvorům a nechat schnout. Objektiv by se ale sundávat neměl! Sušit digitál fénem není vhodné.

12 rad pro zimní fotografování

- 1) Pro fotografování v zimě je vhodné mít vždy náhradní akumulátor nebo baterie, uchovávat je na těle; akumulátor by neměl promrznout.
- 2) Zimní fotograf by měl být vybaven kvalitní polstrovanou fotobrašnou se zipem, která je schopná dát technice relativně teplé mikroklima i v mrazu.
- 3) Cesty náročnějším terénem v zimě je dobré absolvovat alespoň ve dvojici, přičemž je dobré, když je fotografická výbava dvojice zaměnitelná.
- 4) Nejvhodnější je v zimě fotografovat na formát RAW, neboť problematické varianty sněhové bílé budete stanovovat v teple u počítače.
- 5) Sériové snímání se vyplácí nejen u zimních sportů.
- 6) Padající sníh fotografujte vždy před tmavým pozadím. K záznamu dráhy padajících vloček experimentujte s různými expozičními časy, vzhledem k různé hmotnosti vloček a různé síle větru není možné radit univerzální čas...
- 7) Zimní scény bez slunce působí obvykle fádně, zkuste tedy nalézt výraznou tvarovou dominantu nebo barevný kontrast, případně dát záběrů neostrost pohybu.
- 8) Používání rukavic při zimním fotografování je individuální záležitostí. Dobrým řešením jsou fotografické zimní rukavice s odnímatelným palcem a ukazováčkem.
- 9) Pohoda dobře oblečeného a kvalitně vybaveného fotografa je předpokladem dobrých snímků.
- 10) V zimě je zvláště vhodné vyzkoušet si funkci monochromatického fotografování.
- 11) Návrat fotografa ze zimy do tepla by měl být obezřetný, aby nedošlo k orosení optiky či vysrážení vlhkosti uvnitř přístroje.
- 12) Teplem se látky roztahují, před návratem do tepla je tedy vhodné odšroubovat z objektivu filtr nandovaný venku a totéž učinit se stativovou hlavou.